

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

11 mai 2005

PROPOSITION DE LOI

**modifiant le Code judiciaire
en ce qui concerne la comparution
des communes en justice**

(déposée par MM. Guido De Padt,
Philippe De Coene et François Bellot et
Mme Hilde Claes)

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

11 mei 2005

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek
met betrekking tot de verschijning
in rechte van gemeenten**

(ingediend door de heren Guido De Padt,
Philippe De Coene en François Bellot en
mevrouw Hilde Claes)

cdH	: Centre démocrate Humaniste
CD&V	: Christen-Democratisch en Vlaams
ECOLO	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
FN	: Front National
MR	: Mouvement Réformateur
N-VA	: Nieuw - Vlaamse Alliantie
PS	: Parti socialiste
sp.a - spirit	: Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.
Vlaams Belang	: Vlaams Belang
VLD	: Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 51 0000/000 :	Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA :	Questions et Réponses écrites
CRIV :	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
CRABV :	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
CRIV :	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)
PLEN :	Séance plénière
COM :	Réunion de commission
MOT :	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 51 0000/000 :	Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA :	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV :	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV :	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV :	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN :	Plenum
COM :	Commissievergadering
MOT :	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

RÉSUMÉ

Les communes qui estent en justice doivent, en pratique, toujours se faire représenter par un avocat, et perdent en conséquence, surtout pour les petites affaires dont l'issue est évidente, beaucoup d'argent et de temps. Les auteurs de cette proposition de loi entendent assouplir la réglementation en vigueur en permettant aux communes de se faire représenter par un membre du collège des bourgmestre et échevins ou par un agent communal.

SAMENVATTING

Een gemeente die in rechte verschijnt, moet in de praktijk steeds een advocaat inschakelen. Vooral in kleine zaken met een voor de hand liggende afloop gaan daardoor veel geld en tijd verloren. De indieners van dit wetsvoorstel willen de regeling versoepelen door de gemeente de kans te geven zich te laten vertegenwoordigen door een lid van het college van burgemeester en schepenen of door een ambtenaar van de gemeente.

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le Code judiciaire dispose que lors de l'introduction de la cause et ultérieurement, les parties sont tenues de comparaître en personne ou par avocat¹. Les personnes morales peuvent agir en justice à l'intervention de leurs organes compétents, dont l'identité doit être suffisamment relatée dans la citation. La personne morale doit indiquer, en tout état de cause, l'identité des personnes physiques qui sont ses organes².

Au niveau communal, le collège des bourgmestre et échevins est chargé des actions judiciaires de la commune, soit en demandant, soit en défendant³. Un avocat peut être désigné pour représenter la commune.

Hormis le cas où le collège des bourgmestre et échevins a désigné un avocat et que celui-ci représente la commune dans le cadre de la procédure, la commune ne peut comparaître en justice que par l'organe qui y est autorisé, à savoir le collège.

Eu égard au caractère collégial du collège des bourgmestre et échevins, sauf si elle se fait représenter par un avocat, la commune ne peut comparaître valablement en justice que par le collège échevinal, de sorte que le bourgmestre et les échevins devraient se rendre au tribunal pour y représenter la commune en tant que partie litigante⁴. À l'inverse des CPAS⁵, par exemple, une commune ne peut être représentée par le bourgmestre ou par un fonctionnaire, par exemple (le secrétaire, le receveur, ...).

Il s'ensuit dès lors que la commune doit toujours se faire représenter par un avocat. Il ne s'agit bien sûr pas de la solution la moins onéreuse, en particulier pour les affaires qui ne requièrent pas un réel débat de fond ou qui peuvent se régler sans autres formalités.

¹ Article 728, §1er du Code judiciaire

² Article 703 du Code judiciaire

³ Article 123, 8° de la nouvelle loi communale.

⁴ J. BAERT et G. DEBERSAQUES, *Raad van State – Afdeling Administratie – Ontvankelijkheid, Brugge, Die Keure, 1996, n° 178.*

⁵ L'article 728, § 3, du Code judiciaire dispose que, dans certains conflits, le Centre public d'action sociale peut comparaître par un membre effectif ou un membre du personnel délégué par lui.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

In het Gerechtelijk Wetboek wordt gestipuleerd dat de partijen op het ogenblik van de rechtsingang en later in persoon of bij advocaat dienen te verschijnen¹. Rechtspersonen kunnen in rechte verschijnen door tussenkomst van hun bevoegde organen: de identiteit van die organen moet voldoende blijken uit de dagvaarding: de rechtspersoon moet in elke stand van het geding de identiteit meedelen van de natuurlijke personen die organen zijn².

In een gemeente komt de bevoegdheid voor het voeren van rechtsgedingen waarbij de gemeente hetzij als eiser, hetzij al verweerder betrokken is, toe aan het college van burgemeester en schepenen³. Er kan een advocaat worden aangesteld om de gemeente te vertegenwoordigen.

Behoudens wanneer het college van burgemeester en schepenen een advocaat heeft aangesteld en deze de gemeente vertegenwoordigt bij de procesvoering, kan de gemeente enkel in rechte verschijnen door het daartoe bevoegde orgaan, dit is het college.

Aangezien het college van burgemeester en schepenen als orgaan een collegiaal karakter heeft, kan de gemeente, daargelaten de mogelijke verschijning bij advocaat, enkel geldig in rechte verschijnen bij monde van het schepencollege, zodat de burgemeester en de schepenen naar de rechtbank zouden moeten om er de gemeente als procespartij te vertegenwoordigen⁴. In tegenstelling tot bijvoorbeeld de OCMW's⁵, kan een gemeente niet vertegenwoordigd worden door bijvoorbeeld de burgemeester of een ambtenaar (secretaris, ontvanger, ...).

Een en ander heeft tot gevolg dat de gemeente zich steeds door een advocaat moet laten vertegenwoordigen. Dat is natuurlijk niet de goedkoopste oplossing, vooral in zaken die niet echt een inhoudelijke discussie vergen of die zonder veel verdere plichtplegingen kunnen worden geregeld.

¹ Artikel 728, §1 Gerechtelijk Wetboek

² Artikel 703 Gerechtelijk Wetboek

³ Artikel 123, 8° N. Gem. W.

⁴ J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State – Afdeling Administratie – Ontvankelijkheid, Brugge, Die Keure, 1996, nr. 178.*

⁵ Artikel 728, §3 Gerechtelijk Wetboek stipuleert dat het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn in bepaalde conflicten kan verschijnen bij monde van een effectief lid of een afgevaardigd personeelslid.

Devant le Conseil d'État, en revanche, l'administration publique peut se faire représenter par un fonctionnaire à l'audience. En l'occurrence, la commune peut donc d'ores et déjà comparaître à l'audience par un fonctionnaire désigné à cet effet par le collège ou par un membre du collège qu'il a chargé de l'affaire⁶. Si le Conseil d'État a accepté qu'il en soit ainsi, cela tient à la nature de la procédure et des litiges.

À l'heure actuelle, les possibilités de comparution en justice d'une commune sont donc limitées. Nous proposons de permettre (également) aux communes de comparaître par un membre du collège ou un fonctionnaire communal, mandaté à cet effet par le collège des bourgmestre et échevins.

Bij de Raad van State kan het openbaar bestuur zich op de zitting wél laten vertegenwoordigen door een ambtenaar. Hier is het dus wel al mogelijk dat de gemeente ter zitting verschijnt door een daartoe door het college aangewezen ambtenaar of een lid van het college dat het met de zaak heeft belast⁶. Deze aanvaarding door de Raad van State heeft alles te maken met de aard van de procedure en de betwistingen.

De mogelijkheden voor een gemeente om in rechte te verschijnen, zijn dus thans beperkt. Dit wetsvoorstel wil de mogelijkheid creëren voor de gemeenten om (ook) in rechte te verschijnen door een lid van het college of een ambtenaar van de gemeente, die daartoe opdracht van het college van burgemeester en schepenen hebben ontvangen

Guido DE PADT (VLD)
Philippe DE COENE (sp.a-spirit)
François BELLOT (MR)
Hilde CLAES (sp.a-spirit)

⁶ J. BAERT et G. DEBERSAQUES, *Raad van State – Afdeling Administratie – Ontvankelijkheid, Brugge, Die Keure*, 1996, nr. 178.

⁶ J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State – Afdeling Administratie – Ontvankelijkheid, Brugge, Die Keure*, 1996, nr. 178.

PROPOSITION DE LOIArticle 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 728, § 1er, du Code judiciaire est complété par l'alinéa suivant:

«Dans les actions judiciaires de la commune, soit en demandant, soit en défendant, la commune peut être représentée par un membre délégué par le collège des bourgmestre et échevins ou par un fonctionnaire communal délégué par le collège, qui doivent être porteurs d'une procuration écrite.».

14 avril 2005

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 728 § 1, van het Gerechtelijk Wetboek wordt aangevuld met een nieuw lid, luidend als volgt:

«In de rechtsgedingen waarbij de gemeente hetzij als eiser, hetzij als verweerder betrokken is, kan de gemeente vertegenwoordigd worden door een door het college van burgemeester en schepenen afgevaardigd lid of een door het college afgevaardigd gemeentelijk ambtenaar, die houder moet zijn van een schriftelijke volmacht.».

14 april 2005

Guido DE PADT (VLD)
Philippe DE COENE (sp.a-spirit)
François BELLOT (MR)
Hilde CLAES (sp.a-spirit)

ANNEXE

BIJLAGE

TEXTE DE BASE

10 octobre 1967

CODE JUDICIAIRE

Art. 728

§ 1er. Lors de l'introduction de la cause et ultérieurement, les parties sont tenues de comparaître en personne ou par avocat.

§ 2. Devant le juge de paix, le tribunal de commerce et les juridictions du travail, les parties peuvent aussi être représentées par leur conjoint ou par un parent ou allié porteurs d'une procuration écrite et agréés spécialement par le juge.

§ 2bis. A la demande expresse du contribuable ou de son avocat, formée par voie de conclusions, le juge peut entendre en ses explications écrites ou verbales à l'audience l'expert-comptable, le comptable professionnel ou le réviseur d'entreprise choisi par le contribuable. Le recours à l'expert-comptable, au comptable professionnel ou au réviseur d'entreprise est soumis à l'appréciation du juge qui apprécie l'opportunité de procéder à semblable consultation qui ne peut porter que sur des éléments de fait ou sur des questions relatives à l'application du droit comptable. L'expert-comptable, le comptable professionnel ou le réviseur d'entreprise visé à l'alinéa précédent s'entend de la personne qui s'occupe habituellement de la comptabilité du contribuable, ou qui a contribué à l'élaboration de la déclaration fiscale litigieuse, ou qui est intervenue aux côtés du contribuable dans la procédure de réclamation administrative.

§ 3. En outre, devant les juridictions du travail, le délégué d'une organisation représentative d'ouvriers ou d'employés, porteur d'une procuration écrite, peut représenter l'ouvrier ou l'employé, partie au procès, accomplir en son nom les diligences que cette représentation comporte, plaider et recevoir toutes communications relatives à l'instruction et au jugement du litige. Devant ces mêmes juridictions, le travailleur

TEXTE DE BASE ADAPTE A LA PROPOSITION

10 octobre 1967

CODE JUDICIAIRE

Art. 728

§ 1er. Lors de l'introduction de la cause et ultérieurement, les parties sont tenues de comparaître en personne ou par avocat. **Dans les actions judiciaires de la commune, soit en demandant, soit en défendant, la commune peut être représentée par un membre délégué par le collège des bourgmestre et échevins ou par un fonctionnaire communal délégué par le collège, qui doivent être porteurs d'une procuration écrite.**¹

§ 2. Devant le juge de paix, le tribunal de commerce et les juridictions du travail, les parties peuvent aussi être représentées par leur conjoint ou par un parent ou allié porteurs d'une procuration écrite et agréés spécialement par le juge.

§ 2bis. A la demande expresse du contribuable ou de son avocat, formée par voie de conclusions, le juge peut entendre en ses explications écrites ou verbales à l'audience l'expert-comptable, le comptable professionnel ou le réviseur d'entreprise choisi par le contribuable. Le recours à l'expert-comptable, au comptable professionnel ou au réviseur d'entreprise est soumis à l'appréciation du juge qui apprécie l'opportunité de procéder à semblable consultation qui ne peut porter que sur des éléments de fait ou sur des questions relatives à l'application du droit comptable. L'expert-comptable, le comptable professionnel ou le réviseur d'entreprise visé à l'alinéa précédent s'entend de la personne qui s'occupe habituellement de la comptabilité du contribuable, ou qui a contribué à l'élaboration de la déclaration fiscale litigieuse, ou qui est intervenue aux côtés du contribuable dans la procédure de réclamation administrative.

§ 3. En outre, devant les juridictions du travail, le délégué d'une organisation représentative d'ouvriers ou d'employés, porteur d'une procuration écrite, peut représenter l'ouvrier ou l'employé, partie au procès, accomplir en son nom les diligences que cette représentation comporte, plaider et recevoir toutes communications relatives à l'instruction et au jugement du litige. Devant ces mêmes juridictions, le travailleur

¹ Art. 2: ajout.

BASISTEKST

10 oktober 1967

GERECHTELIJK WETBOEK

Art. 728

§ 1. Op het ogenblik van de rechtsingang en later dienen de partijen in persoon of bij advocaat te verschijnen.

§ 2. Voor de vrederechter, de rechtbank van koophandel en de arbeidsgerechten mogen de partijen ook vertegenwoordigd worden door hun echtgenoot of een bloed- of aanverwante houder van een schriftelijke volmacht en speciaal door de rechter toegelaten.

§ 2bis. Op uitdrukkelijk verzoek van de belastingplichtige of van zijn advocaat, ingediend bij conclusie, kan de rechter de door de belastingplichtige gekozen accountant, beroepsboekhouder of bedrijfsrevisor horen in zijn schriftelijke of mondelinge toelichting ter terechtzitting. Het oproepen van de accountant, beroepsboekhouder of bedrijfsrevisor staat ter beoordeling van de rechter, die onderzoekt of het opportuun is in deze zaak raad in te winnen over elementen die slechts betrekking kunnen hebben op feiten of op rechtsvragen in verband met de toepassing van het boekhoudrecht. Onder de in het vorige lid bedoelde accountant, beroepsboekhouder of bedrijfsrevisor wordt verstaan de persoon die zich gewoonlijk bezighoudt met de boekhouding van de belastingplichtige of die heeft meegewerkt aan het opstellen van de betwiste belastingaangifte of die de belastingplichtige heeft bijgestaan in de administratieve bezwaarprocedure.

§ 3. Voor de arbeidsgerechten mag bovendien de afgevaardigde van een representatieve organisatie van arbeiders of bedienden die een schriftelijke volmacht heeft, de arbeider of bediende, partij in het geding, vertegenwoordigen, in zijn naam alle handelingen verrichten die bij deze vertegenwoordiging behoren, pleiten en alle mededelingen ontvangen betreffende de behandeling en de berechting van het geschil. Voor dezelfde

BASISTEKST AANGEPAST AAN HET VOORSTEL

10 oktober 1967

GERECHTELIJK WETBOEK

Art. 728

§ 1. Op het ogenblik van de rechtsingang en later dienen de partijen in persoon of bij advocaat te verschijnen. **In de rechtsgedingen waarbij de gemeente hetzij als eiser, hetzij als verweerder betrokken is, kan de gemeente vertegenwoordigd worden door een door het college van burgemeester en schepenen afgevaardigd lid of een door het college afgevaardigd gemeentelijk ambtenaar, die houder moet zijn van een schriftelijke volmacht.**¹

§ 2. Voor de vrederechter, de rechtbank van koophandel en de arbeidsgerechten mogen de partijen ook vertegenwoordigd worden door hun echtgenoot of een bloed- of aanverwante houder van een schriftelijke volmacht en speciaal door de rechter toegelaten.

§ 2bis. Op uitdrukkelijk verzoek van de belastingplichtige of van zijn advocaat, ingediend bij conclusie, kan de rechter de door de belastingplichtige gekozen accountant, beroepsboekhouder of bedrijfsrevisor horen in zijn schriftelijke of mondelinge toelichting ter terechtzitting. Het oproepen van de accountant, beroepsboekhouder of bedrijfsrevisor staat ter beoordeling van de rechter, die onderzoekt of het opportuun is in deze zaak raad in te winnen over elementen die slechts betrekking kunnen hebben op feiten of op rechtsvragen in verband met de toepassing van het boekhoudrecht. Onder de in het vorige lid bedoelde accountant, beroepsboekhouder of bedrijfsrevisor wordt verstaan de persoon die zich gewoonlijk bezighoudt met de boekhouding van de belastingplichtige of die heeft meegewerkt aan het opstellen van de betwiste belastingaangifte of die de belastingplichtige heeft bijgestaan in de administratieve bezwaarprocedure.

§ 3. Voor de arbeidsgerechten mag bovendien de afgevaardigde van een representatieve organisatie van arbeiders of bedienden die een schriftelijke volmacht heeft, de arbeider of bediende, partij in het geding, vertegenwoordigen, in zijn naam alle handelingen verrichten die bij deze vertegenwoordiging behoren, pleiten en alle mededelingen ontvangen betreffende de behandeling en de berechting van het geschil. Voor dezelfde

¹ Art. 2: aanvulling.

indépendant peut, dans les litiges relatifs à ses propres droits et obligations en cette qualité ou en qualité de handicapé, être pareillement représenté par le délégué d'une organisation représentative d'indépendants.

Dans les litiges prévus a l'article 580, 8°, c relatifs au minimum de moyens d'existence et au droit à l'intégration sociale et à l'article 580, 8°, d relatif à la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale en ce qui concerne les contestations relatives à l'octroi de l'aide sociale, a la révision, au refus, au remboursement par le bénéficiaire et à l'application des sanctions administratives prévues par la législation en la matière, l'intéressé peut, en outre, se faire assister ou être représenté par un délégué d'une organisation sociale qui défend les intérêts du groupe des personnes visées par la législation en la matière.

Dans ces mêmes litiges, le centre public d'aide sociale comparait soit par un avocat, soit par un membre effectif ou un membre du personnel délégué par lui; le ministre ayant l'aide sociale dans ses attributions peut se faire représenter par un fonctionnaire.

§ 4. Les agents d'affaires ne peuvent être mandataire.

§ 5. Dans le cas visé à l'article 1322*quinquies* alinéa 1er, le requérant peut être représenté par le ministère public.

indépendant peut, dans les litiges relatifs à ses propres droits et obligations en cette qualité ou en qualité de handicapé, être pareillement représenté par le délégué d'une organisation représentative d'indépendants.

Dans les litiges prévus a l'article 580, 8°, c relatifs au minimum de moyens d'existence et au droit à l'intégration sociale et à l'article 580, 8°, d relatif à la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale en ce qui concerne les contestations relatives à l'octroi de l'aide sociale, a la révision, au refus, au remboursement par le bénéficiaire et à l'application des sanctions administratives prévues par la législation en la matière, l'intéressé peut, en outre, se faire assister ou être représenté par un délégué d'une organisation sociale qui défend les intérêts du groupe des personnes visées par la législation en la matière.

Dans ces mêmes litiges, le centre public d'aide sociale comparait soit par un avocat, soit par un membre effectif ou un membre du personnel délégué par lui; le ministre ayant l'aide sociale dans ses attributions peut se faire représenter par un fonctionnaire.

§ 4. Les agents d'affaires ne peuvent être mandataire.

§ 5. Dans le cas visé à l'article 1322*quinquies* alinéa 1er, le requérant peut être représenté par le ministère public.

gerechten mag, op dezelfde wijze, de zelfstandige arbeider, in geschillen betreffende zijn eigen rechten en verplichtingen in die hoedanigheid of in de hoedanigheid van minder-valide, vertegenwoordigd worden door de afgevaardigde van een representatieve organisatie van zelfstandigen.

Bij de geschillen voorzien in artikel 580, 8°, c inzake het bestaansminimum en het recht op maatschappelijke integratie en in artikel 580, 8°, d, inzake de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, inzake de betwistingen betreffende de toekenning van maatschappelijke dienstverlening, de herziening, de weigering, de terugbetaling door de rechthebbende, en de toepassing van de administratieve sancties bepaald door de wetgeving ter zake, mag de betrokkene zich bovendien doen bijstaan of vertegenwoordigen door een afgevaardigde van een maatschappelijke organisatie die zich over de groep van de in de desbetreffende wetgeving bedoelde personen ontfermt.

In diezelfde geschillen, verschijnt het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn bij monde hetzij van een advocaat, hetzij van een door dit centrum afgevaardigd effectief lid of personeelslid; de Minister tot wiens bevoegdheid het maatschappelijk welzijn behoort, kan zich laten vertegenwoordigen door een ambtenaar tot wiens bevoegdheid het openbare welzijn behoort, kan zich laten vertegenwoordigen door een ambtenaar

§ 4. Zaakwaarnemers mogen niet als gevolmachtigden optreden.

§ 5. In het geval bedoeld in artikel 1322*quinquies* lid 1 kan de verzoeker worden vertegenwoordigd door het openbaar ministerie.

gerechten mag, op dezelfde wijze, de zelfstandige arbeider, in geschillen betreffende zijn eigen rechten en verplichtingen in die hoedanigheid of in de hoedanigheid van minder-valide, vertegenwoordigd worden door de afgevaardigde van een representatieve organisatie van zelfstandigen.

Bij de geschillen voorzien in artikel 580, 8°, c inzake het bestaansminimum en het recht op maatschappelijke integratie en in artikel 580, 8°, d, inzake de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, inzake de betwistingen betreffende de toekenning van maatschappelijke dienstverlening, de herziening, de weigering, de terugbetaling door de rechthebbende, en de toepassing van de administratieve sancties bepaald door de wetgeving ter zake, mag de betrokkene zich bovendien doen bijstaan of vertegenwoordigen door een afgevaardigde van een maatschappelijke organisatie die zich over de groep van de in de desbetreffende wetgeving bedoelde personen ontfermt.

In diezelfde geschillen, verschijnt het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn bij monde hetzij van een advocaat, hetzij van een door dit centrum afgevaardigd effectief lid of personeelslid; de Minister tot wiens bevoegdheid het maatschappelijk welzijn behoort, kan zich laten vertegenwoordigen door een ambtenaar tot wiens bevoegdheid het openbare welzijn behoort, kan zich laten vertegenwoordigen door een ambtenaar

§ 4. Zaakwaarnemers mogen niet als gevolmachtigden optreden.

§ 5. In het geval bedoeld in artikel 1322*quinquies* lid 1 kan de verzoeker worden vertegenwoordigd door het openbaar ministerie.